

ارائه یک مدل منشور اخلاقی کاربردی برای تصمیم‌گیری در حرفه حسابداری

علی جعفری

استادیار گروه حسابداری، واحد بناب، دانشگاه آزاد اسلامی، بناب، ایران. (نویسنده مسئول).
jafari.ali.iau@gmail.com

منوچهر ویسی نصرت‌آباد

دانشجوی دکتری حسابداری، گروه حسابداری، واحد بناب، دانشگاه آزاد اسلامی، بناب، ایران.
manochehrveysi@gmail.com

پروا فرازی

دانشجوی دکتری حسابداری، گروه حسابداری، واحد بناب، دانشگاه آزاد اسلامی، بناب، ایران.
parva.farazi@gmail.com

چکیده

کلید حفظ اعتماد مراجعین و عموم، یک جریان اخلاقی و حرفه‌ای است که عمل حسابداران را با درستی، بیطرفی و استقلال شکل می‌دهد. در این راستا هر شرکت باید یک منشور اخلاقی داشته باشد تا به وسیله آن بتواند خطر را به حداقل برساند. هدف پژوهش حاضر ارائه یک مدل اخلاقی است که می‌تواند به راحتی توسط افراد حرفه‌ای در تصمیم‌گیری‌های روزمره‌شان مورد استفاده قرار گیرد. حرفه حسابداری نقشی حیاتی در عملکرد جامعه مدرن ایفا می‌کند. بنابراین ضروری می‌باشد که اعضای این حرفه اصول اخلاقی را رعایت نمایند و در برابر فشارهای داخلی و خارجی که ممکن است این متخصصان را تشویق به انجام فعالیت‌های که جنبه کلاهبرداری دارند، محکم بایستند. مدل‌های اخلاقی بیان منسجمی از آرمان‌ها، مسئولیت‌ها و محدودیت‌های اخلاق جمعی اعضای یک حرفه را ارائه می‌کنند و می‌توانند به هدایت رفتار اخلاقی کمک کنند. طراحی / روش‌شناسی / رویکرد - مدل ما بر اساس ارزش‌های حرفه‌ای عدالت، سودمندی، شایستگی است، یعنی مدل JUCI، که یک مدل تصمیم‌گیری اخلاقی ساده بوده و به راحتی قابل درک است به طور کلی به حسابداران حرفه‌ای معمولی و همچنین متخصصان امور مالی که ممکن است زمانی با معضلات اخلاقی دشوار به چالش کشیده شوند کمک کند.

واژگان کلیدی: ارزش‌ها، تصمیم‌گیری، اخلاق، حسابداری.

مقدمه

اعمال اخلاقی، محصول تصمیم‌گیری‌های فردی هستند. هنگامی که شرکت با استفاده از صورت‌های مالی نامناسب سرمایه‌گذاران را راهنمایی غلط می‌کند، باعث می‌شود هیئت مدیره و سایر کارکنان تصمیم آگاهانه‌ای برای عمل غیر اخلاقی بگیرند و بصورت مشابه، رفتار غیراخلاقی در یک شرکت نتیجه مستقیم عملکرد و تصمیم‌گیری کارکنان شرکت است. تصمیم‌گیری اخلاقی از دو دلیل رفتاری ناشی می‌شود:

- ۱- احساسات و نظرات شخصی افراد راجع به درست و یا نادرست بودن یک موقعیت مشخص.
- ۲- سطح ارزیابی انتقادی که متشکل از قضاوت منطقی و ارزیابی از وضعیت است. ارزیابی انتقادی تصمیمی است که فرد به وسیله اجرای تئوری اخلاقی، اصول اخلاقی، مقررات، (استانداردها و دستورالعملها) به آن می‌رسد. نبی‌الناصر (۲۰۱۴)، کارمیسکا (۲۰۱۷). اخلاق حرفه‌ای در سال‌های اخیر با رسوایی‌هایی دامن زده است [...] و به یک موضوع داغ تبدیل شده است بنابراین نهادهای حرفه‌ای در تایید اهمیت رفتار اخلاقی تاکید بیشتری به آموزش حرفه‌ای دارند.